

PŘEDMLUVA K PRVNÍMU VYDÁNÍ	13
PŘEDMLUVA K DRUHÉMU VYDÁNÍ	17
I. ČÁST ÚVOD DO TEORIE SOCIÁLNÍ SPRÁVY	19
1 Základní pojmy a principy správy	19
1.1 Vymezení pojmu správa	19
1.2 Souvislost správy s organizací a řízením	21
1.3 Druhy správy	22
1.3.1 Soukromá správa	23
1.3.2 Veřejná správa	23
1.4 Orgány státní správy	26
1.4.1 Funkce státní správy	26
1.4.2 Hierarchie orgánů státní správy	26
1.5 Veřejná samospráva	28
1.5.1 Zastupitelské sbory	28
1.5.2 Zásahy státu do samosprávy	29
1.5.3 Organizační principy veřejné správy	30
2 Pojetí sociální správy	33
2.1 Charakteristika sociální správy	33
2.2 Vývoj pojetí sociální správy	35
2.3 Sociální správa jako studijní obor	36
2.4 Modely sociální správy	37
2.4.1 Liberální model	37
2.4.2 Korporativní model	38
2.4.3 Totalitní model	39
2.4.4 Institucionální model	40

2.5	Soudobé změny v pojetí státní sociální správy	40
2.5.1	Péče o práci (welfare to work)	41
2.5.2	Konkrétní příklady	42
3	Geneze současné sociální správy v Evropě	44
3.1	Vznik institucí a nástrojů sociální správy	44
3.1.1	Regulace – policie jako nástroj sociální správy	44
3.1.2	Sociální péče	46
3.1.3	Sociální pojištění	49
3.1.4	Sociální zaopatření	52
4	Soudobé systémy sociální správy	53
4.1	Soustavy sociální správy	53
4.1.1	Organizační soustavy sociální správy	54
4.1.2	Nástroje sociální správy	55
4.2	Vliv mezinárodních struktur	56
4.2.1	Úkoly mezinárodních organizací	57
4.2.2	Evropské dohody	58
4.2.3	Evropské přístupy k sociální správě	60
4.2.4	Evropa obcí a regionů	61
4.3	Základní prvky systému sociální správy	61
4.3.1	Uspořádání veřejné sociální správy v ČR	63
4.3.2	Uspořádání soukromé sociální správy v ČR	63
5	Výstavba sociální správy	64
5.1	Sociální ochrana	64
5.1.1	Sociální pojištění	65
5.1.2	Státní sociální podpora	66
5.2	Organizační uspořádání sociální správy	67
5.2.1	Ústřední orgány sociální správy	69
5.2.2	Regionální články státní správy	70
5.2.3	Obec	70
5.3	Koncipování sociální správy	71
5.3.1	Protichůdné aspekty	71
5.3.2	Spádová území a správní celky	72
5.4	Právní předpisy	73
5.5	Vztahy mezi subjekty	74
6	Subjekty sociální správy	75
6.1	Typy subjektů	75
6.2	Sociální správa jako úsilí a činnost	76
6.3	Demokratický stát jako subjekt	77
6.3.1	Zákonodárná moc	78

6.3.2	Výkonná moc	79
6.3.3	Soudní moc	80
6.4	Role státní sociální správy	80
6.5	Role samosprávných územních celků	82
6.6	Role samosprávných oborových a profesních celků	83
6.6.1	Korporace	83
6.6.2	Komory	83
6.6.3	Fondy a nadace	84
6.7	Role mezinárodních organizací	84
6.8	Občan a sociální správa	84
6.8.1	Kompetentnost orgánů správy	84
6.8.2	Ochrana občana proti zneužití moci	85
6.9	Role nestátních organizací jako subjektů sociální správy	86
6.10	Síť sociálních služeb	87
6.11	Vztah neziskových organizací a veřejné správy	88
7	Subjekty veřejné sociální správy	89
7.1	Poradní orgány Poslanecké sněmovny a Senátu	89
7.2	Poradní orgány při úřadě vlády	89
7.3	Ústřední orgány vlády	90
7.3.1	Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR (MPSV)	90
7.3.2	Ministerstvo vnitra ČR (MV)	103
7.3.3	Ministerstvo zdravotnictví ČR (MZdr)	103
7.3.4	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (MŠMT) ..	105
7.3.5	Ministerstvo obrany ČR (MO)	106
7.3.6	Ministerstvo spravedlnosti ČR (MS)	106
7.3.7	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR)	106
7.3.8	Ministerstvo dopravy ČR (MD)	107
7.3.9	Ministerstvo financí ČR (MF)	107
7.4	Kraje a krajské úřady (KÚ)	108
7.5	Hlavní město Praha	110
7.6	Obce a obecní úřady	111
7.6.1	Obce v samostatné působnosti	112
7.6.2	Obecní úřad v přenesené působnosti	112
7.6.3	Obecní úřad obce s rozšířenou působností	113
7.7	Profesní komory	114
8	Státní služba	116
8.1	Tradice státní služby	116
8.2	Základní systémy veřejné služby	117
8.3	Personální politika	119
8.4	Specifika zaměstnání ve státní službě	120
8.4.1	Funkce a pracovní činnost	120

8.4.2	Etika a kultura státní služby	121
8.4.3	Předpoklady jedince pro výkon státní služby	122
8.4.5	Práva a povinnosti státních zaměstnanců	123
8.5	Právní úprava státní služby	124
9	Nestátní organizace a jejich význam v sociální správě	125
9.1	Demokratický stát a občanská společnost	125
9.1.1	„Občanská společnost“	126
9.1.2	Vývoj „občanské společnosti“ v 19. a ve 20. století	128
9.2	Právo a třetí sektor	129
9.3	Neziskové organizace	130
9.3.1	Formy neziskových organizací	130
9.3.2	Právní a finanční odlišnosti jednotlivých forem	132
9.3.3	Založení a registrace	133
9.4	Omezení státu a soukromníka	133
9.4.1	Skupinové a specifické zájmy menšin	134
9.4.2	Spolupráce se státní sociální správou	135
9.5	Financování nestátních organizací	135
9.6	Zánik a zrušení	136
10	Výkon sociální správy	138
10.1	Obecné principy	138
10.1.1	Soubor principů Rady Evropy	139
10.1.2	Základní principy výkonu veřejnoprávní sociální správy	140
10.2	Sběr informací a jejich analyzování	141
10.2.1	Plán rozvoje sociálních služeb	142
10.2.2	Analýzy a projekce	145
10.3	Sledování vývoje jevů – monitorování	146
10.4	Rozhodování o dalším vývoji jevu	146
10.5	Výkon a vymáhání rozhodnutí	148
10.6	Legislativa	149
10.6.1	Analýza právního a skutkového stavu	149
10.6.2	Zákon	150
10.6.3	Nařízení vlády	152
10.6.4	Vyhláška	153
10.6.5	Informovanost občanů	154
11	Financování sociální správy	156
11.1	Náklady	156
11.2	Zdroje financování	157
11.3	Způsoby financování	159
11.4	Financování veřejné sociální správy	159

11.4.1	Zdroje	160
11.4.2	Financování ze státního rozpočtu	161
11.5	Principy	162
11.6	Techniky financování	163
11.6.1	Průběžné financování	163
11.6.2	Financování kapitalizační technikou	164
11.6.3	Účetní rezerva (book reserve)	165
11.7	Financování nestátní sociální správy	166
11.7.1	Vlastní zdroje	166
11.7.2	Veřejné zdroje	166
11.7.3	Podpora státu – úvaha	167
11.7.4	Sponzorství	170
11.8	Zaměstnavatelé a financování	170
11.9	Občan a sociální činnost	172
11.10	Kontrola financování	173
11.10.1	Kontrola ze strany státu	173
11.10.2	Kontrola ze strany organizace	174
12	Procesy v sociální správě	175
12.1	Druhy a zásady řízení	175
12.1.1	Druhy řízení	176
12.1.2	Základní zásady řízení	177
12.1.3	Základní kroky řízení	179
12.2	Specifika správního řízení v sociální správě	181
12.2.1	Subjekty správního řízení	181
12.2.2	Správní řád	184
12.3	Správní řízení podle správního řádu	184
12.3.1	Účastníci řízení	185
12.3.2	Zahájení správního řízení	186
12.3.3	Nahlížení do spisu	186
12.3.4	Přerušování a zastavení správního řízení	186
12.3.5	Dokazování	187
12.3.6	Osobní účast při jednání	187
12.3.7	Rozhodování	188
12.3.8	Náklady správního řízení – správní linie	189
12.3.9	Řádné a mimořádné opravné prostředky	189
12.4	Řízení ve správním soudnictví	191
12.5	Řízení ve věcech soukromoprávních	193
12.5.1	Civilní soud	194

II. ČÁST ZÁKLADNÍ ODVĚTVÍ SOCIÁLNÍ SPRÁVY.....	195
13 Sociálně-právní ochrana.....	196
13.1 Charakteristika a druhy sociálně-právní ochrany	196
13.2 Ochrana dětí	197
13.2.1 Základní principy.....	197
13.2.2 Činnosti.....	198
13.2.3 Výkon sociálně-právní ochrany	198
13.3 Ochrana veřejného zdraví.....	200
13.4 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	200
13.4.1 Základní zásady	201
13.4.2 Povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance	201
13.4.3 Kontrola	201
13.4.4 Zákonné pojištění zaměstnavatele	202
13.5 Ochrana před diskriminací.....	202
14 Správa zaměstnanosti.....	204
14.1 Základní pojmy.....	204
14.1.1 Evropská strategie zaměstnanosti (ESZ)	204
14.1.2 Zaměstnanost a nezaměstnanost	204
14.2 Trh práce.....	206
14.2.1 Vývoj trhu práce	207
14.3 Právo na pracovní uplatnění.....	209
14.4 Stát a zaměstnanost	210
14.4.1 Státní politika zaměstnanosti	210
14.4.2 Aktivní politika zaměstnanosti.....	212
14.4.3 Podpora v nezaměstnanosti.....	214
14.4.4 Kontrola dodržování pracovněprávních předpisů.....	214
14.5 Pracovněprávní vztahy a zaměstnanost	215
14.6 Instituce a zaměstnanost	216
14.6.1 MPSV	216
14.6.2 Správa služeb zaměstnanosti	218
14.6.3 Úřady práce.....	218
14.7 Osoby se zdravotním postižením	221
14.7.1 Povinnosti zaměstnavatele	221
14.7.2 Pracovní rehabilitace.....	222
14.7.3 Příspěvky a daňové úlevy pro zaměstnavatele	225
14.8 Soukromé agentury práce.....	226
14.9 Financování politiky zaměstnanosti	227
15 Zdravotní správa	228
15.1 Právo na ochranu zdraví.....	228

15.2	Státní správa a ochrana veřejného zdraví.....	230
15.2.1	Ochrana a podpora veřejného zdraví – zákon č. 258/2000 Sb.....	230
15.2.2	Výkon státní správy k ochraně veřejného zdraví	232
15.2.3	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR a zaměstnanecké pojišťovny	233
15.2.4	Státní léková politika	234
15.2.5	Národní zdravotnický informační systém (NZIS).....	235
15.3	Územní samospráva a péče o zdraví občanů	235
15.4	Zdravotní pojištění	236
15.4.1	Účel a smysl zdravotního pojištění	236
15.4.2	Financování	237
15.4.3	Pojištěnci.....	238
15.5	Poskytování zdravotní péče	239
15.6	Zdravotní pojišťovny	240
15.7	Připravované změny	242
15.7.1	Nové zákony.....	242
15.7.2	Budoucí úprava zdravotního pojištění	243
16	Správa sociálního pojištění	244
16.1	Základní pojmy.....	244
16.2	Organizační struktura	244
16.2.1	Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ).....	246
16.2.2	Okresní správy sociálního zabezpečení (OSSZ).....	248
16.3	Nemocenské pojištění	249
16.4	Důchodové pojištění	250
16.4.1	Zaměstnanci	251
16.4.2	Příslušníci ozbrojených sil	251
16.4.3	Osoby samostatně výdělečně činné.....	252
16.5	Posouzení zdravotního stavu a prachovní neschopnost.....	252
16.6	Úrazové pojištění	254
17	Doplňková pojištění – penzijní připojištění	256
17.1	Doplňkové důchodové připojištění v evropském kontextu	256
17.2	Penzijní připojištění se státním příspěvkem	257
17.2.1	Základní koncepce	258
17.2.2	Organizace penzijního připojištění	259
18	Správa státní sociální podpory	263
18.1	Systém státní sociální podpory	263
18.2	Dávky.....	263
18.2.1	Plošně poskytované příspěvky a dávky	263
18.2.2	Testované dávky.....	264

18.3	Nárok na dávky	265
18.4	Žádost o dávky	266
18.5	Řízení o žádostech	267
18.6	Výplata dávek	268
18.7	Kontrolní činnost	270
19	Správa pomoci v hmotné nouzi	271
19.1	Základní pojmy	271
19.2	Organizační struktura	272
19.2.1	MPSV	272
19.2.2	Pověřené obecní úřady	273
19.2.3	Obecní úřady obce s rozšířenou působností	274
19.3	Práva a povinnosti zaměstnanců úřadů	274
19.4	Povinnosti občanů	275
20	Správa sociálních služeb a sociální péče	277
20.1	Správa příspěvku na péči	277
20.2	Poskytování sociálních služeb	278
20.3	Správa sociální péče	280
20.3.1	Orgány spravující sociální péči	281
20.3.2	Řízení ve věcech sociální péče	282
21	Příbuzné správy se sociálním prvkem	283
21.1	Sociální činnosti ve zdravotnictví	283
21.2	Sociální činnosti ve školství	284
21.3	Sociální činnosti a bytová politika	286
21.4	Sociální činnosti v přistěhovalectví a migraci	287
	POUŽITÁ LITERATURA	289
	O AUTORECH	297